

X TYDZIEŃ EKONOMII SPOŁECZNEJ

na małopolskich uczelniach

X TYDZIEŃ EKONOMII SPOŁECZNEJ NA MAŁOPOLSKICH UCZELNIACH.

18 – 25 listopada 2019 r.

Wstęp

Tydzień Ekonomii Społecznej (TES) to organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie cykliczne przedsięwzięcie, podczas którego studenci mają okazję zrozumieć, czym jest ekonomia społeczna w praktyce. Rokrocznie organizowane są warsztaty z przedsiębiorcami społecznymi, animatorami lokalnych inicjatyw, liderami organizacji pozarządowych, a także wizyty studyjne do małopolskich przedsiębiorstw społecznych, gry i spacer edukacyjne (np. śladami spółdzielczości w Krakowie) oraz debata oksfordzka. Zwieńczeniem tegorocznego Tygodnia Ekonomii Społecznej było spotkanie z Jasiem Melą w Klubie Studenckim Żaczek, z którym studenci ustalali czy pomaganie i aktywność społeczna mają sens...

Tegoroczny, jubileuszowy X Tydzień Ekonomii Społecznej składał się 29 wydarzeń na dziewięciu małopolskich uczelniach:

- Uniwersytecie Jagiellońskim,
- Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie,
- Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie,
- Uniwersytecie Papieskim im. Jana Pawła II w Krakowie,
- Akademii Górniczo – Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie,
- Akademii Ignatianum w Krakowie,
- Wyższej Szkole Europejskiej im. J. Tischnera w Krakowie
- Małopolskiej Uczelni Państwowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu
- Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu.

Tak jak co roku edycja wpisła się w szerszy format Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości - wydarzenia, w ramach którego przedsiębiorcy, trenerzy, mentorzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i środowisk naukowych wspólnie podejmują działania na rzecz promowania i rozwoju przedsiębiorczości w swoich krajach.

Patronat medialny nad wydarzeniem sprawowały media studenckie:

- Radio Spektrum
- Studens Scribit – pismo samorządu UP w Krakowie
- Radio UJOT FM
- TVP 3 Kraków – spotkanie z Jaśkiem Melą

X Tydzień Ekonomii Społecznej został objęty patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego, Pana Witolda Kozłowskiego.

W sumie w dwudziestu dziewięciu wydarzeniach zorganizowanych w ramach X Tygodniu ES wzięło udział 834 studentów. Dziękujemy wszystkim wymienionym uczelniom za zaangażowanie i współpracę przy tegorocznym przedsięwzięciu.

Sprawozdanie z poszczególnych wydarzeń.

Poniedziałek 18 listopada

Debata oksfordzka pn. „Ta izba twierdzi, że bez ekonomii społecznej nie ma dobrobytu”.

Jak co roku tak i w tym, w dniu 18 listopada 2019 r., Tydzień Ekonomii Społecznej otwarty został debatą oksfordzką pod prowokującą tezę, **że bez ekonomii społecznej nie ma dobrobytu.**

Była to debata dwóch drużyn: studentów z **Koła Naukowego Gospodarki i Administracji Publicznej UEK** oraz studentów z **Uniwersytetu Pedagogicznego.**

Drużyny wystąpiły w następującym składzie:

Koło Naukowe GAP:

- Magdalena Woźniak
- Arkadiusz Tomaszek
- Wojciech Kwapniewski
- Aleksandra Maciejowska

Uniwersytet Pedagogiczny:

- Wiktoria Gadziąła
- Kinga Chrobak
- Przemysław Stankowski
- Magdalena Periy

Drużyna Zwolenników (Propozycja) oraz Drużyna Przeciwników tezy (Opozycja)

Marszałek debaty – Anna Mirzyńska

Przebieg debaty poprzedziło krótkie wyjaśnienie przez Marszałka, Annę Mirzyńską z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, jej specyfiki:

- w debacie oksfordzkiej dyskutują dwie drużyny,
- drużyna propozycji – „za” tezą (4-osobowa) oraz drużyna opozycji - „przeciw” tezie (4-osobowa),
- debatę oksfordzką prowadzi Marszałek,
- każda z drużyn przygotowuje wystąpienia, podczas których mogą paść pytania lub informacje ze strony drużyny przeciwnej i publiczności.

Na początku, wśród publiczności, zostało przeprowadzone badanie opinii publicznej dotyczące tezy debaty, iż **bez ekonomii społecznej nie ma dobrobytu**. Wyniki przedstawiały się w następujący sposób:

Za tezą (propozycja – Koło Naukowe GAP): 42 osoby

Przeciw tezie (opozycja – Uniwersytet Pedagogiczny): 20 osób

Po udzieleniu przez Marszałka uczestnikom oraz widzom niezbędnych informacji o zasadach debaty oksfordzkiej, niezwłocznie przystąpiono do debaty i rozpoczęła się żywa dyskusja.

Drużyna Koła Naukowego GAP (za tezą) rozpoczęła od przedstawienia definicji poszczególnych słów składających się na tezę debaty – m.in. ekonomii społecznej i dobrobytu. W dyskusji drużyna ta przytoczyła argumenty dot. organizacji pozarządowych działający na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz organizacji o charakterze charytatywnym.

Następnie drużyna przeciwników tezy (Uniwersytet Pedagogiczny) odnosząc się do argumentów zwolenników tezy podkreślała, że dobrobyt jest w głównej mierze zależny od ekonomicznych warunków sektora finansów publicznych.

W czasie debaty nie zabrakło rzeczowych argumentów, budujących cytatów, definicji podawanych przez publikacje PWN czy strony internetowe oraz licznych potyczek słownych pomiędzy drużynami. Dyskusja w dużej mierze opierała się na przytaczaniu definicji m.in. ekonomii społecznej, pracy społecznej, wolontariatu, zarabiania, działalności organizacji społecznych – i wokół tych definicji obie drużyny budowały swoje argumenty.

Po zakończeniu wypowiedzi Zwolenników oraz Przeciwników przyjętej tezy, głos zabierała licznie zgromadzona publiczność. Zadawała poszczególnym mówcom niejednokrotnie trudne i podchwytliwe pytania (np. odnosząc się do przedstawionych danych statystycznych), przedstawiała swoje wątpliwości i oczekiwała rzeczowych odpowiedzi.

Publiczność debaty przybyła bardzo licznie

Po długiej, trwającej ponad godzinę, dyskusji nastąpiło głosowanie publiczności. Należało głosować nie według swoich osobistych przekonań, a kierując się argumentacją i poziomem dyskusji obu zespołów. Wygrała ta drużyna, która pozyskała więcej głosów publiczności w porównaniu do badania opinii publicznej, czyli tym razem zwyciężyli Zwolennicy tezy (propozycja – Koło Naukowe GAP). Wyniki debaty:

Za tezę (propozycja – Koło Naukowe GAP): 44 osoby

Przeciw tezie (opozycja – Uniwersytet Pedagogiczny): 18 osób

Po głosowaniu wśród publiczności zorganizowano dodatkowo quiz nt. wiedzy o podmiotach ekonomii społecznej, który przygotował Urząd Statystyczny w Krakowie.

Udział w debacie był dla wszystkich ciekawym i budującym doświadczeniem. Mamy nadzieję, iż prowadzona dyskusja przyczyni się do zachęcenia studentów do działania i prowadzenia dobrych, merytorycznych rozmów. W spotkaniu udział wzięły łącznie 73 osoby – głównie studenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz studenci Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Debata została zorganizowana przy współpracy z Kołem Naukowym Gospodarki i Administracji Publicznej oraz Wydziałem Gospodarki i Administracji Publicznej UEK oraz Instytutem Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie.

Panel: Innowacje społeczne. Technologia i człowiek – w poszukiwaniu nowatorskich rozwiązań dla problemów społecznych.

W pierwszym dniu X Tygodnia Ekonomii Społecznej we współpracy z Wydziałem Humanistycznym Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie oraz Projektem „Inkubator Dostępności” realizowanym przez ROPS w Krakowie został przygotowany interesujący panel dotyczący innowacji społecznych. Ekspertami biorącymi udział w spotkaniu byli:

- Dr Bożena Groborz, Innotextil – inteligentna odzież wspierająca rehabilitację,
- Konrad Rachwalik, Teleasystem – aplikacja umożliwiająca zdalną asystę dla osób niewidzących i słabowidzących,
- Agata Krzyżek, Czas na aktywność! – platforma internetowa dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- Łukasz Malicki, „VIPANDE” aplikacja umożliwiająca wstępną, domową diagnostykę najczęstszych chorób wieku podeszłego.

Spotkanie moderowała Katarzyna Ociepka-Miąsik, facylitatorka, badaczka innowacji, ROPS Kraków.

Każda innowacja zaczyna się od potrzeby, od jakiegoś problemu, który należy rozwiązać. Innowatorzy opowiadali historię powstania własnych innowacji, w każdym przypadku była to potrzeba lub jakiś problem uniemożliwiający lub znacząco utrudniający funkcjonowanie osób starszych, niepełnosprawnych, po urazach itd.

Co było największym wyzwaniem w realizacji innowacji? Na to pytanie padały różne odpowiedzi – od problemów z opracowaniem produktu („wydawało się, że będzie to łatwiejsze do zrobienia niż okazało się w praktyce”) przez testowanie, kończąc na prozaicznych kłopotach związanych z realizacją wszystkich zaplanowanych działań zgodnie z harmonogramem projektu.

Można natomiast spuentować wypowiedzi panelistów, że tworzenie innowacji jest wspaniałym odczuciem – daje wiarę w swoją kreatywność, poczucie sprawstwa i wpływu na otoczenie. Uczestnicy dowiedzieli się też o nowej edycji projektu wspierającego innowacje – Inkubator Dostępności <https://www.rops.krakow.pl/lewa/inkubator-dostepnosci>

Uczestnicy panelu o Innowacjach

Spacer edukacyjny: Śladami organizacji społecznych i ruchu spółdzielczego w Krakowie.

Wszyscy, którzy interesują się tematyką spółdzielczości i jednocześnie lubią zwiedzać Kraków mieli okazję uczestniczyć w spacerach edukacyjnych szlakiem organizacji społecznych i ruchu spółdzielczego w Krakowie. Spacery były prowadzone w dniach 18-21 listopada przez jedno z małopolskich przedsiębiorstw społecznych – Spółdzielnię Socjalną KAMPU, która specjalizuje się w organizowaniu wycieczek tematycznych po stolicy Małopolski i nie tylko. Studenci Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego odkrywali ślady organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych, stowarzyszeń i fundacji, które miały lub mają swoją siedzibę na krakowskim Kazimierzu, przy okazji dowiadując się wiele na temat jego historii i kultury. Takie aktywne zajęcia są ciekawą formą przyswajania wiedzy, zwłaszcza, że nie polegają jedynie na zwiedzaniu i słuchaniu przewodnika-animatora, ale także na udziale w grze miejskiej. Studenci zostali wyposażeni w karty pracy, które musieli samodzielnie lub w grupie wypełnić, odpowiadając na umieszczone tam zagadki i pytania. Dzięki temu łatwiej przyswajali zdobyte informacje i Kazimierz nie ma przed nimi już tylu tajemnic.

Spacer edukacyjny z grą miejską.

Warsztat: W poszukiwaniu pracy dla siebie. Kariera w sektorze ekonomii społecznej.

18 listopada 2019 r. studenci kierunków społecznych Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica wzięli udział w warsztacie poświęconym ekonomii społecznej jako alternatywie dla biznesu tradycyjnego i możliwościach poszukiwania w tym obszarze pracy. Studenci 4 i 5 roku, którzy nierzadko posiadają już pierwsze doświadczenia na rynku pracy, dyskutowali o swoich preferencjach zawodowych. Pierwsze doświadczenia zawodowe, konfrontacja własnych oczekiwań i wizji siebie z realiami rynkowymi, wzbudzają różnorodne emocje, najczęściej nie kończy to procesu dostosowywania się do rynku pracy, a raczej zaczyna. W dyskusji pojawiło się pojęcie preferencji zawodowych oraz wizji wymarzonego środowiska pracy jako kierunkowskazów na drodze odkrywania pomysłu na siebie. W ramach zajęć zostały wyjaśnione podstawowe zagadnienia dotyczące definicji ekonomii społecznej, obszarów wsparcia, problematyki grup docelowych oraz różnorodnych podmiotów występujących na rynku ES. W dalszej kolejności uczestnicy odpowiadali sobie na pytania definiujące wizję wymarzonej kariery zawodowej, a pomocą służącą do zrozumienia swojego świata preferencji zawodowych była

typologia osobowości zawodowych J. Hollada. Warsztaty były okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, pobudzeniu refleksji na temat aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy, dynamiki zmian oraz konieczności zarządzania własną karierą na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy.

Wtorek 19 listopada

Warsztat: Animacja społeczno-kulturowa jako metoda pracy ze społecznością lokalną.

To warsztat prowadzony przez dr Łukasza Hajduka na dwóch małopolskich uczelniach – Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu oraz Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie. Metoda animacji została pokazana jako sposób na zmianę środowiska lokalnego również dzięki podmiotom ekonomii społecznej. Prowadzący podkreślił, że animator to osoba, która przyczynia się do sukcesu podmiotów ekonomii społecznej. Podał definicję animacji i animatora, wytłumaczył pojęcia networkingu i synergii, omówił potencjał społeczności lokalnej. Studenci mieli okazję nie tylko do wysłuchania wykładu, ale również zagrać w gry edukacyjne – Tower of Power, Leonardo da Vinci, gumizelę i karty Dixit.

Gra z dr Łukaszem Hajdukiem

Warsztaty koncepcyjne: Zakładam przedsiębiorstwo społeczne.

W dniu 18.11.2019 r. odbyły się warsztaty dla studentów prowadzone przez Karolinę Gacal i Damiana Orlofa z Przedsiębiorstwa Społecznego Food & Life.

W zajęciach uczestniczyli studenci Zarządzania oraz Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Warsztaty koncepcyjne zaczęły się od wprowadzenia do praktycznych aspektów przedsiębiorstw społecznych na przykładzie Food & Life. Ponadto w trakcie zajęć przekazane zostały aspekty teoretyczne związane z ekonomią społeczną. Na podstawie zdobytej wiedzy studenci, pracując w grupach, na modelu Business Model Canva projektowali własne biznesy

społeczne. Powstały m.in. aplikacja umożliwiająca sprzedaż produktów rolnych bezpośrednio przez rolników, bez pośrednictwa osób trzecich oraz fit kawiarnia, zatrudniająca osoby wykluczone i sprzedająca tzw. zdrowe słodkości.

Warsztat: Lokalne produkty kulturowo-turystyczne w ofercie podmiotów ekonomii społecznej.

19 listopada na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie odbyły się warsztaty nt. lokalnych produktów turystycznych i kulturowych, które mogą być tworzone/dystrybuowane, jako oferta podmiotów ekonomii społecznej. Warsztaty prowadziła Olga Gałek z Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych MILA. Poruszyła ona takie tematy jak pes, ekonomia społeczna, motywacje pes do podejmowania działań gospodarczych dotyczących oferty lokalnych produktów kulturowo-turystycznych, wprowadzenia na rynek lokalnych produktów. Podała również przykłady włoskich i austriackich dobrych praktyk w tym zakresie. Skupiono się również na polskich przykładach, np. na inicjatywie Dolina Karpią, która buduje markę lokalną – Karpating. Na spotkaniu było obecne jedno z przedsiębiorstw społecznych – krakowska Fundacja „Przyjdź”, które specjalizuje się w produkcji pamiątek z Krakowa wytwarzanych głównie w drewnie.

Warsztat z Fundacją MILA

Seminarium: Działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz wsparcia rodzin osób przebywających w zakładach karnych na przykładzie Stowarzyszenia „Piękne Anioły”.

18 listopada studenci Instytutu Spraw Społecznych Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie mieli okazję poznać działalność Stowarzyszenia, które wspiera rodziny osadzonych. Przeciwdziała ono wykluczeniu społecznemu realizując różne programy. Spotkanie prowadziły Panie Katarzyna Konewecka – Hołój – prezes Stowarzyszenia oraz dr Katarzyna Gucwa-Porębska, które podkreślały, że należy dążyć do stworzenia godnych warunków do życia osób przebywających w zakładach karnych i ich rodzin, które również niejednokrotnie doświadczają stygmatyzacji i wykluczenia.

Rozgrywki gry planszowej pn. Chłopska Szkoła Biznesu z nakładką ekonomia społecznej.

W dniach 19 i 25 listopada na dwóch uczelniach, Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie oraz Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II odbyły się rozgrywki Chłopskiej Ekonomii Społecznej, która jest dodatkiem do Chłopskiej Szkoły Biznesu, opracowanym przez Małopolski Instytut Kultury, we współpracy z ROPS w Krakowie. Gra pozwala na realizowanie warsztatów i zajęć wprowadzających w tematykę ekonomii społecznej oraz społecznej odpowiedzialności biznesu.

W klasycznej wersji Chłopskiej Szkoły Biznesu uczestnicy rozgrywki nastawieni są na pomnażanie majątku i wygrywa ten, kto w trakcie rozgrywki zarobi najwięcej złotych górskich. Natomiast podczas rozgrywki z wykorzystaniem Chłopskiej Ekonomii Społecznej uczestnicy, podobnie jak w wersji klasycznej, poddani są prawom wolnego rynku, ale ich celem nie jest wyłącznie zarabianie pieniędzy, lecz także aktywna działalność na rzecz lokalnej społeczności i realizowanie fundacji na jej rzecz np. szpitala miejskiego, szkoły, orkiestry dętej itp.

Studenci jednogłośnie przyznawali, że łączenie działalności gospodarczej (nastawienie na zysk) i działalności społecznej (uwzględnianie celów społecznych w bieżącej działalności) jest trudniejsze niż martwienie się jedynie o aspekt ekonomiczny działalności.

Produkcja i wyprawy handlowe

Wizyta studyjna: Spółdzielnia Socjalna „Klika” – sposób na aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnością.

Spółdzielnia socjalna Klika została założona przez Stowarzyszenie KLIKA założone w 1971 roku przez młodych ludzi, głównie studentów niosących pomoc osobom niepełnosprawnym. Studenci towarzyszyli niepełnosprawnym w codziennych czynnościach, organizowali spacery i wyjścia do kina, robili zakupy, sprząkali podopiecznym mieszkania i dzieli z nimi czas na obozach wakacyjnych i rekolekcjach wyjazdowych. Na bazie wieloletniego doświadczenia KIKI założyła w 2007 roku „**Centrum Integracji i Aktywizacji Zawodowej**” a rok później „**Warsztat Terapii Zajęciowej**” dla osób niepełnosprawnych

ruchowo. Kolejnym ogniwem systemu, ale i rozwoju stowarzyszenia było powołanie spółdzielni socjalnej KLIKA w 2013 roku.

Podczas wizyty studyjnej mieliśmy okazję poznać całą historię miejsc, w których uczą się, przyjaźnią oraz pracują osoby niepełnosprawne. Studenci dowiedzieli się o możliwości współpracy w ramach wolontariatu i praktyk ze stowarzyszeniem i spółdzielnią. Obejrzeliliśmy warsztaty – miejsca, w których pracują ON, rozmawialiśmy z pracownikami. Jest to miejsce, w którym powstają piękne przedmioty z ceramiki, a ludzie mają poczucie sensu swej pracy. Zachęcamy do zakupu prezentów i sztuki użytkowej poprzez sklep internetowy spółdzielni: <https://ceramika.centrumklika.pl>

Produkcja ozdób ceramicznych w spółdzielni Klika

Wizyta studyjna: Zakład Aktywności Zawodowej „U Pana Cogito” – aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnością z perspektywy wsparcia psychologicznego.

Stowarzyszenie Rodzin "Zdrowie Psychiczne" może poszczycić się prowadzeniem kilku niecodziennych projektów. Ich wyjątkowość polega w dużej mierze na pracy bezpośrednio wprost na rzecz osób po kryzysach psychicznych.

Od czerwca 2003 prowadzi Zakład Aktywności Zawodowej "U Pana Cogito" Pensjonat i Restauracja (www.pcogito.pl). Jest to miejsce pracy i aktywizacji zawodowej dla osób chorujących psychicznie. "U Pana Cogito" pracuje ok. 20 osób po kryzysach psychicznych. Wszystkie zyski z działalności zakładu przekazywane są na rehabilitację społeczno-zawodową zatrudnionych "U Pana Cogito" osób niepełnosprawnych. Prowadzenie Zakładu odbywa się przy współpracy z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Podczas wizyty studenci psychologii skoncentrowali się na aspektach związanych z metodami pracy stosowanymi przez kadre Stowarzyszenia i ZAZ mających na celu pomoc osobom po kryzysach psychicznych. Dopytywali o symptomy nawrotu choroby i sposoby „przeprowadzenie” pracownika przez sytuacje stresujące w pracy.

Agnieszka Lewonowska – Banach podczas spotkania ze studentami w Pensjonacie U Pana Cogito

Środa 20 listopada

Wizyta studyjna „Ogniwo” – spółdzielnia młodych, aktywnych społecznie i kulturalnie ludzi.

Spółdzielnia pracy Ogniwo została założona przez grupę kilkunastu osób w 2014 roku. Chodziło im o stworzenie centrum aktywności społecznej połączonego z kawiarnią i księgarnią - przyjaznej przestrzeni dla różnych, formalnych i nieformalnych grup i ruchów, poszukujących miejsca na spotkania i organizację swoich wydarzeń, społecznych i kulturalnych.

Podczas wizyty został zaprezentowany proces założenia spółdzielni oraz jej trwający rozwój. Ważne i interesujące dla studentów były wątki zaangażowania członków - spółdzielców (jest ich ponad dwudziestu) w bieżącą działalność Ogniwia oraz podejmowanie decyzji (jeden członek = jeden głos, decyzje podejmowane są jednogłośnie). Ten kolektywny wymiar spółdzielni pracy jest i mocną i słabą stroną. Do

mocnych stron zaliczyć można wysoką odpowiedzialność za decyzje oraz utożsamianie się ze spółdzielnią, a wręcz posiadanie „ogniowej tożsamości” spółdzielców. Należy jednak wspomnieć, że takie zarządzanie wymaga czasu – częstych wielogodzinnych spotkań i dyskusji.

Spółdzielnia samodzielnie organizuje masę wydarzeń, udostępnia też lokal (o którego historycznej wartości nie można zapominać – przed wojną w tym miejscu była mykwa) na organizację ciekawych inicjatyw zewnętrznych. <http://ogniwo.org>

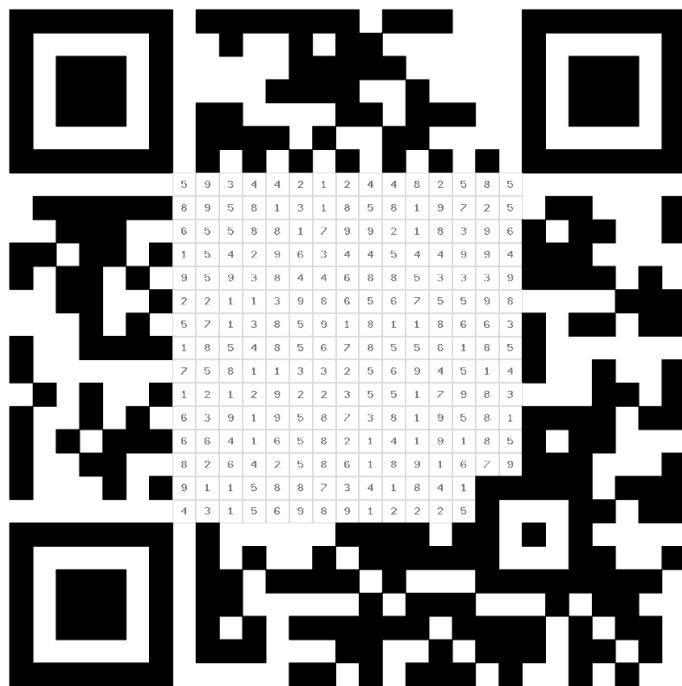
Anna Gulińska Prezes spółdzielni Ogniwo podczas spotkania ze studentami

Gra miejska: Odkryj ekonomię społeczną na Podgórzu.

Gdzieś na peryferiach naszej galaktyki jest mała planeta o wdzięcznej nazwie PES. Zamieszkujące ją istoty są bardzo podobne do ludzi. Obywatele PES są istotami niezwykle altruistycznymi. Mają empatię rozwiniętą dużo bardziej, niż nasza ludzka. Pomaganie jest ich naturą, daje im energię do życia... Być może właśnie dlatego, przed laty, kosmiczny pojazd z planety PES wylądował na Ziemi. Wszystko działo się pod osłoną nocy. Nikt nie zauważył, jak kilkanaście istot opuściło pojazd i udało się w stronę miasta. Pojazd odleciał, a w Krakowie zaczęto obserwować coraz więcej aktów zupełnie bezinteresownej pomocy. Od tego wydarzenia minęło już sporo czasu.... delegacja z planety PES szczególnie upodobała sobie krakowskie Podgórze, gdzie do dzisiaj, każdego dnia, dzieje się wiele dobra... ludzie zainspirowani mieszkańcami PES (choć tak naprawdę nikt nie wie, że to mieszkańcy obcej

planety) pomagają sobie nawzajem, prześcigając się w powoływaniu do życia coraz to ciekawszych inicjatyw.

Gra była niesamowitą przygodą, podczas której można było poznać przyczółki PES na krakowskim Podgórzu, sprawdzić swoją wiedzę o ekonomii społecznej oraz zainspirować się ciekawymi formami pomagania. Dwugodzinny bieg w listopadowy wieczór z mapą i skanerem kodów QR pozwolił wszystkim szczęśliwie rozszyfrować poszczególne kody (zlokalizowane przy PES) i rozszyfrować poniższy kod – miejsce spotkania czyli kinokawiarnię KIKA, w której napiliśmy się gorącej czekolady i porozmawiali o inicjatywach ES – aż trudno uwierzyć, że jest ich tyle na mapie Podgórza. Czy w innych miejscach znajdziemy podobną obfitość? Zapewne tak, tylko siedząc za biurkiem nie można się o tym przekonać...

Czwartek 21 listopada

Warsztat: Dziedzictwo kulturowe w ofercie podmiotów ekonomii społecznej.

W siedzibie Małopolskiej Uczelni Państwowej im. Rotmistrza Witold Pileckiego w Oświęcimiu studenci tejże uczelni mieli okazję poznać działalność Stowarzyszenia Dolina Karpia z Zatora. Już bowiem od 10 lat na terenie siedmiu gmin podejmowane są akcje w celu zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego tamtego obszaru. Są to m.in. marka lokalna „Dolina Karpia” i Ekomuzeum Doliny Karpia. Warsztat okazał się bardzo potrzebny, gdyż dzięki niemu młodzi ludzie dowiedzieli się

o podmiotach ekonomii społecznej promujących produkty lokalne, które nierzadko znajdują się na terenie miejsca ich zamieszkania.

Wizyta studyjna: Stowarzyszenie „Ognisko” – system wsparcia dla osób niepełnosprawnych – od warsztatu terapii zajęciowej do spółdzielni socjalnej.

21 listopada wraz z grupą studentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, a dokładniej Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii, uczestniczyliśmy w wizycie studyjnej w Chrześcijańskim Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych Ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko”. To niezwykle i szczególne miejsce. Prowadzi bowiem warsztat terapii zajęciowej, w którym w różnych pracowniach swoje umiejętności doskonaliły osoby niepełnosprawne intelektualnie. Prowadzi ono terapię, rehabilitację tych osób, ale także aktywizuje je społecznie i zawodowo. Stowarzyszenie założyło także spółdzielnię socjalną działającą pod tą samą nazwą. To ciekawy przykład przedsiębiorstwa społecznego, które wspiera osoby potrzebujące (dorosłych niepełnosprawnych, chorujących psychicznie i długotrwale bezrobotnych), dając im zatrudnienie w AWOKADO lunch bar w Krakowie. Warto dodać, że to Małopolski Lider Przedsiębiorczości Społecznej 2014 r. Studenci wysłuchali opowieści o historii powstania Stowarzyszenia, a w zwiedzaniu podmiotu towarzyszyli im także sami podopieczni, z wielkim zaangażowaniem opowiadając o swojej pracy, oprowadzając po pracowniach i odpowiadając na pytania.

Wizyta w Stowarzyszeniu „Ognisko”

Piątek 22 listopada

Wizyta studyjna: Różnorodność małopolskich podmiotów ekonomii społecznej.

Tegoroczny TES to także okazja do poznania działalności podmiotów ekonomii społecznej działających poza Krakowem. Dzięki jednodniowej wyprawie do 3 małopolskich firm społecznych studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego (Instytutu Socjologii, Instytutu Pedagogiki) oraz Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie (Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii) poznali 3 różne typy: spółdzielnię socjalną, lokalną grupę działania oraz fundację. Spółdzielnia Socjalna APACZE, Fundacja Rozwoju i Terapii „Moja Przestrzeń” oraz Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie Korona

Północnego Krakowa, które przedstawiły swoje zadania, a także ofertę adresowaną do studentów, spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników wizyty. Pozwoliła ona studentom poznać specyfikę konkretnych podmiotów i zasady ich działania. Spółdzielnia Socjalna „APACZE” to tegoroczny Małopolski Lider Przedsiębiorczości Społecznej. W tym przedsiębiorstwie społecznym zatrudnienie znajdują osoby niepełnosprawne, z zespołem Downa, a także inni wykluczeni społecznie. Posiada siedzibę w Krakowie, w dzielnicy Nowa Huta oraz w Gminie Wielka Wieś, która użycza jej pomieszczeń. Główną osią działalności jest saszetkowanie i pakowanie kosmetyków dla znanych firm kosmetycznych, nie tylko z Polski, ale i z zagranicy. Ponadto, spółdzielnia podpisała umowę z Urzędem Miasta Krakowa, który zlecił jej przygotowanie tzw. wyprawki krakowskiej. To zestaw przygotowany i wręczany rodzicom każdego nowo narodzonego dziecka w momencie rejestracji w urzędzie. Pracownicy firmy społecznej przygotowują tysiące takich zestawów, które następnie dostarczają do UMK. Co ciekawe chętnie pomagają im w tym wolontariusze ze szkół, a także studenci. APACZE to przykład firmy społecznej, która z sukcesem współpracuje z biznesem tradycyjnym, samorządami, a także wolontariuszami. Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa to podmiot ekonomii społecznej, który wypracował markę lokalną pn. „Spichlerz Koronny” na terenie gmin należących to tzw. „Obwarzanka krakowskiego”. To produkty i usługi wytwarzane na tamtym terenie, które mogą ubiegać się o znak jakości, który je wyróżnia i świadczy o ich lokalnym charakterze. W ofercie znajdziemy m.in. pasiekę z gminy Michałowice, hotel prowadzony w gminie Wielka Wieś, a nawet Winnicę Uniwersytetu Rolniczego znajdującą się w gminie Zielonki. Fundacja Rozwoju i Terapii „Moja przestrzeń” to przykład przedsiębiorstwa, które bardzo sprawnie współpracuje ze szkołami i przedszkolami. Świadczy bowiem usługi terapii integracji sensorycznej, które są głównie skierowane do dzieci z różnego rodzaju zaburzeniami, np. z ADHD. Prowadzi także warsztaty dietetyczne i multisensoryczne. Kompleksowo wspiera rodziny w procesie wychowawczym i rozwojowym. Pomaga im w rozwijaniu talentów ich dzieci i osiągnięciu swoich możliwości w indywidualnym tempie.

Część z ww. podmiotów chętnie współpracuje ze studentami, proponując im wolontariat, praktyki, a nawet płatne staże. Informacja ta stanowiła zdecydowanie wartość dodaną wizyty studyjnej. Część z nich była zainteresowana podjęciem współpracy z takim przedsiębiorstwem i zdobyciem właśnie tam doświadczenia zawodowego.

Wizyta w SPN APACZE

Wizyta w Stowarzyszeniu Korona

Północnego Krakowa

Wizyta w Fundacji Rozwoju i Terapii

„Moja Przestrzeń”

Panel: Trzy oblicza przedsiębiorczości społecznej.

22 listopada w Wyższej Szkole Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera odbył się panel o przedsiębiorczości, który był moderowany przez dr Martę Czyżewską z Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii UP, a wzięli w nim udział przedstawiciele firm społecznych – Łukasz Zajac z Food&Life Sp. z o.o., Marcin Szczypczyk ze Spółdzielni Socjalnej „Ognisko” oraz przedstawicielka Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) – Olga Gałek z Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych (MILA).

Paneliści dyskutowali nt. misji społecznych, form prawnych biznesu społecznego, jego wizerunku, próbowali przedstawić specyfikę zarządzania takim przedsiębiorstwem, jego wady i zalety i przyszłość

tego sektora w Polsce. Uczestnicy panelu przedstawili działalność swoich instytucji – przedsiębiorstw społecznych działających w obszarze gastronomii oraz OWES, która takie firmy wspiera. Poruszone zagadnienia doprowadziły do następujących konkluzji: przedsiębiorczość społeczna musi być oparta na biznesowych podstawach aby realizować cele społeczne, sektor es potrzebuje większej różnorodności i działania także w innych branżach niż najpopularniejsza – gastronomiczna, ważna i pożądana jest współpraca z młodymi ludźmi, zarządzanie ps jest wyzwaniem w zakresie zarządzania, organizacji pracy oraz w sensie ekonomicznej wydajności zatrudnionych tam pracowników.

Poniedziałek 25 listopada

Dzień Ekonomii Społecznej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie przygotował dla swoich studentów szereg atrakcji związanych z przedsiębiorczością społeczną. Partner TES – Spółdzielnia Socjalna „Równość” z siedzibą w Krakowie, a dokładniej na terenie właśnie UPJPII zaprezentowała 3 działania: Grę – warsztat „Studiuję obok spółdzielni socjalnej”, wykład pt. „Ekonomia społeczna w Polsce i w Belgii. Porównanie doświadczeń w prowadzeniu PS dla osób z niepełnosprawnością”, a także we współpracy z ROPS w Krakowie rozgrywki Chłopskiej Szkoły Biznesu oraz całodzienne „konsultacje online – Ekonomia społeczna bez tajemnic”.

Gra „Studiuję obok spółdzielni socjalnej”, która miała na celu zaprezentowanie jak ważnym dla pracownika socjalnego elementem pracy jest poznanie otoczenia beneficjenta i rozpoznanie jego potrzeb zakończyła się przyznaniem tytułu Studenckiego Lidera Ekonomii Społecznej oraz wartościowych nagród. Wykład porównujący przedsiębiorstwa społeczne zatrudniające osoby niepełnosprawne w Polsce i w Belgii wzbudził duże zainteresowanie studentów. Poznali oni formy prawne i organizacyjne pes w obu krajach i warunki pomocy dedykowane osobom wykluczonym. Jak co roku, gra Chłopska Szkoła Biznesu dostarczyła wiele emocji i pozwoliła na poznanie w prostej i luźnej formie zasad rządzących biznesem społecznym. Z konsultacji online skorzystali natomiast Ci, którzy chcieli się dowiedzieć czym jest ekonomia społeczna, jakie problemy dotyczą osoby chorujące psychicznie i jakie warunki należy spełnić, żeby założyć np. spółdzielnię socjalną.

Spotkanie z Jaśkiem Melą- znanym podróżnikiem i społecznikiem. Wykład motywacyjny oraz sesja „100 pytań do...”.

Jubileuszowa edycja TES zobowiązuje, więc w tym roku nie obyło się bez dodatkowych atrakcji. Zaplanowano spotkanie z ciekawym i rozpoznawalnym człowiekiem, działającym w obszarze ekonomii społecznej. 25 listopada młodzi ludzie, studenci wielu krakowskich uczelni, nie tylko kierunków społecznych, licznie zgromadzili się w Klubie Studenckim „Żaczek” na spotkaniu z Jaśkiem Melą. Ten inspirujący człowiek, podróżnik i społecznik wygłosił wykład motywacyjny pt. „Czy pomaganie ma sens?, a następnie wziął udział w sesji pytań od studentów. Spotkanie moderowane było przez samych studentów, przedstawiceli Koła Naukowego Animatorów Społeczności Lokalnej UP, co pozwoliło im zdobyć cenne doświadczenie w prowadzeniu tego typu wydarzeń. Jasiek, osoba, która dużo w życiu doświadczyła podzieliła się ze studentami swoimi doświadczeniami, mobilizując do działania i pochylenia się nad drugim człowiekiem. Przekonywał, że trudno być pionierem, wariatem, który odważy się spróbować zrobić w życiu coś dobrego. Warto się angażować i być dla drugiego człowieka. Nie ma piękna bez trudności. Takimi słowami Jasiek Mela wręcz zaczarował publiczność, która słuchała go z wielkim skupieniem, chłonąc prawie każde zdanie. Po wykładzie przyszedł czas na zadawanie pytań, bezpośrednie kontakty i pamiątkowe zdjęcia.

Wykład motywacyjny Jaśka Meli

Konferencja prasowa z udziałem Pani Marszałek Marty Malec – Lech dotycząca X Tygodnia Ekonomii Społecznej

Opracowanie: Marta Bohdziewicz – Lulewicz, Maria Kucińska na podstawie sprawozdań przesłanych przez realizatorów poszczególnych wydarzeń.